

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

Diplomația Republicii Moldova la 20 de ani: Realizări și Eșecuri

**Transcriptul emisiunii radiofonice, din 28 august 2011, realizată de Asociația pentru Politică Externă (APE) în colaborare cu Agenția de știri și analize Imedia și cu asistența Fundației germane Friedrich Ebert Stiftung (FES). Emisiunea este difuzată la Radioul Vocea Basarabiei în fiecare duminică.*

Principalele teme ale emisiunii:

1. Cele mai mari realizări ale diplomației moldovenești obținute pe parcursul a două decenii de independență
2. Provocările la adresa independenței, suveranității, integrității, stabilității, prosperității și democrației în R. Moldova
3. Eforturile ce trebuie depuse de Chișinău pentru a realiza obiectivul asocierii politice și integrării economice cu UE

Corneliu RUSNAC, moderator IMEDIA: Buna ziua stimați ascultători! Sunt Corneliu Rusnac și vă salut la o nouă emisiune de Sinteze și Dezbateri pe teme de Politică Externă. Această emisiune este realizată cu suportul Asociației pentru Politică Externă și finanțată de Fundația Friedrich Ebert.

În emisiunea de astăzi vom vorbi despre recenta ședință a Clubului de Presă pe care îl organizează tradițional APE consacrat de această dată celor 20 de ani de existență a diplomației moldovenești. În intervenția sa în cadrul acestui Club, **directorul executiv al APE Victor Chirilă** s-a referit atât la realizările cât și la eșecurile diplomaților de la Chișinău. Dar, care sunt cele mai mari realizări ale acestora obținute pe parcursul celor două decenii de independență? Victor Chirilă:

1. Cele mai mari realizări ale diplomației moldovenești obținute pe parcursul a două decenii de independență

Victor CHIRILĂ, director executiv APE: Printre realizări aș dori să menționez conectarea R. Moldova la o serie de inițiative regionale care promovează ideea integrării europene. Această conectare nu întotdeauna a fost ușoară pentru diplomația R. Moldova mai ales când sprijinul politic din interior nu era atât de bine pronunțat. Acest lucru s-a văzut la sfârșitul anilor 1990 când R. Moldova, diplomația țării a promovat insistent, activ, fără o susținere puternică din partea clasei politice, ideea aderării țării noastre la Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud - Est. Această conectare, în viziunea diplomaților de atunci, ar fi trebuit să detașeze țara noastră de spațiul ex sovietic, să transforme R. Moldova într-un stat Sud - Est European, iar prin această inițiativă să deschidem oportunități de integrare graduală în cadrul Uniunii Europene așa cum au obținut statele din Balcanii de Vest care la fel au făcut parte din Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud - Est.

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

A doua realizare este internaționalizarea problemei staționării ilegale a trupelor și munițiilor ruse pe teritoriul R. Moldova. Această internaționalizare s-a făcut fără îndoială cu sprijinul partenerilor noștri occidentali, cu sprijinul Uniunii Europene, a Statelor Unite ale Americii, a statelor vecine și, aici aș dori să menționez România.

Trei, retragerea trupelor ruse de pe teritoriul R. Moldova a fost codificată și în dreptul internațional prin deciziile luate la Summit-ul OSCE de la Istanbul din 1999. Chiar dacă Federația Rusă nu respectă într-un totul acele acorduri, un fapt rămâne netăgăduit și acest fapt este că retragerea trupelor ruse de pe teritoriul R. Moldova este actualmente o normă a dreptului internațional. Acest lucru este o realitate și este un succes al diplomației R. Moldova.

Patru, s-a reușit, iarăși, nu întotdeauna cu suportul convenit din partea clasei politice, internaționalizarea problemei transnistrene prin implicarea Statelor Unite ale Americii și a Uniunii Europene. Această idee a fost formulată încă la sfârșitul anilor 1990, a fost ignorată de mai mulți ani de către clasa politică care nu a avut curajul să promoveze acest lucru. În sfârșit, după eșecul Memorandumului Kozak, Partidul Comuniștilor și Președintele de atunci dl Voronin au înțeles că internaționalizarea problemei transnistrene este inevitabilă, implicarea Statelor Unite ale Americii și a Uniunii Europene este necesară și lucrul acesta s-a făcut pe parcursul anilor următori și, în special, acest lucru s-a realizat în 2005. De asemenea, trebuie să remarc aici că dacă la sfârșitul anilor 1990 Uniunea Europeană era refractară vizavi de subiectul transnistrean, nu dorea, nu era interesată într-o implicare activă în găsirea unei soluții de compromis, acest lucru s-a văzut când R. Moldova a aderat la Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud – Est, când marele state au decis să accepte R. Moldova în această inițiativă regională, Uniunea Europeană a formulat atunci două condiții indispensabile pentru R. Moldova: să nu ridice în cadrul Pactului de Stabilitate problema transnistreană și să nu solicite perspectiva de integrare graduală în cadrul Uniunii Europene. Ei bine în anii următori, în special datorită Politicii Europene de Vecinătate această realitate s-a schimbat. Problema transnistreană este pe agenda dialogului politic cu Uniunea Europeană, ea a fost inclusă în planul de acțiuni pe care R. Moldova l-a semnat cu Uniunea Europeană în 2005; Uniunea Europeană este din ce în ce mai activă în regiunea transnistreană fie că este vorba de dialog politic, fie că este vorba de asistență pentru promovarea măsurilor de încredere între ambele maluri ale Nistrului și se pare că așa cum a fost formulată noua viziune a Parteneriatului Estic Uniunea Europeană intenționează să-și intensifice prezența în regiunea transnistreană în următorii ani și să participe, de ce nu, la un program de modernizare sau de asistență post conflictuală pentru regiunea transnistreană, cel puțin această perspectivă, această posibilitate este formulată de Comisia Europeană în noua viziune a Politicii Europene de Vecinătate și a Parteneriatului Estic care va fi discutată la Summit-ul Parteneriatului Estic din septembrie curent în Polonia.

Altă realizare, cred eu, este recunoașterea de către Uniunea Europeană a aspirațiilor europene a ale R. Moldova. Această recunoaștere s-a făcut odată cu semnarea de către R. Moldova a Planului de Acțiuni UE - Moldova în 2005. Recunoașterea acestor aspirații s-au făcut în ciuda progreselor minime la capitolul democrație din acei ani. S-a datorat în mare parte diplomației R. Moldova în ciuda multor insuficiențe, deficiențe ale diplomației noastre credem că diplomația moldovenească a reușit prin dialogul activ cu Bruxelles să convingă Comisia Europeană, Uniunea Europeană să recunoască aceste aspirații

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

europene. Aceste aspirații, în cele din urmă, ar trebui să ducă la recunoașterea unei perspective clare de integrare politică în Uniunea Europeană pentru R. Moldova.

Șase, datorită insistenței diplomației moldovenești s-a reușit ca obiectivul integrării europene a R. Moldova să devină un obiectiv strategic atât în domeniul politicii interne cât și al politicii externe. La sfârșitul anilor 1990 această idee a fost promovată insistent de către diplomația moldovenească. Ideea nu s-a bucurat de susținere atunci în mare parte și din cauza instabilității politice din acea vreme în R. Moldova. Diplomația de atunci, Ministerul de Externe de atunci, de la sfârșitul anilor 1990 a elaborat și prima strategie de integrare europeană a R. Moldova, o strategie care a fost prezentată partidelor politice din Parlamentul de atunci, s-a încercat discutarea acelei strategii în Parlament. Partidul comuniștilor a refuzat să susțină această strategie și iată că peste șase ani același Partid al Comuniștilor a ridicat integrarea europeană la nivel de prioritate a statului R. Moldova. Acest lucru trebuie să fie știut. Ideea de integrare europeană a rămas vie în ciuda multor dificultăți de la începutul anilor 2000 în R. Moldova, a rămas vie datorită insistenței și activității diplomației R. Moldova. Și, desigur ne apropiem de ultimii doi ani ai independenței noastre în timpul cărora s-au înregistrat succese incontestabile datorită schimbărilor democratice ce au avut loc în țara noastră, dar și Ministerului de Externe care este administrat acum de cea mai bună echipă de diplomați din ultimii 20 de ani și datorită insistenței, abilității diplomaților noștri s-a reușit, în cele din urmă, să se valorifice acea încredere pe care Uniunea Europeană ne-a acordat-o în 2009 și anume să deschidem în sfârșit dialogul privind liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană, să demarăm negocierile cu privire la asocierea politică și integrarea economică a R. Moldova cu Uniunea Europeană. Aceste lucruri cred se datorează în mare parte, și acest lucru este recunoscut în societate, diplomației R. Moldova care a știut să valorifice deschiderea Uniunea Europeană, a știut să valorifice potențialul său diplomatic pentru a promova aceste obiective în dialogul cu capitalele Uniunii Europene.

Corneliu RUSNAC: În pofida eforturilor depuse de diplomația moldovenească, a spus Victor Chirilă, marile provocări la adresa independenței, suveranității, integrității, stabilității, prosperității și democrației în R. Moldova rămân aceleași ca și acum 20 de ani.

2. Provocările la adresa independenței, suveranității, integrității, stabilității, prosperității și democrației în R. Moldova

Victor CHIRILĂ: În primul rând, prima provocare, chiar dacă ea este în mare parte psihologică, dar evenimentele din Georgia au demonstrat că ea poate deveni o amenințare reală, este anume staționarea ilegală a trupelor ruse și a munițiilor ruse pe teritoriul R. Moldova. Staționarea aceasta nu are nici o argumentare din punct de vedere a dreptului internațional și nu are nici o argumentare din punct de vedere politic. Desigur, Federația Rusă a reușit în 2002 să reconecteze, să facă o legătură între retragerea trupelor ruse și soluționarea problemei transnistrene. Acest lucru este o nereușită a diplomației de atunci a țării noastre.

Doi, marea provocare care este legată de prima, este fragilitatea statutului nostru de neutralitate. Practic, acest statut de neutralitate permanentă, consfințit în Constituția R. Moldova este încălcat timp de

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

douăzeci de ani de Federația Rusă. Aceasta este o realitate, nici Federația Rusă nu poate nega acest lucru, mai ales noi care suntem cointeresați într-un parteneriat strâns cu Federația Rusă dar, pornind de la o temelie solidă, de la o temelie bazată pe respect reciproc.

Trei, separatismul regiunii transnistrene care este controlată de un regim autoritar, semi-sovietic, un regim nedemocratic, un regim anti-occidental și atât timp cât aceste realități se păstrează regiunea transnistreană rămâne un focar de instabilitate nu doar pentru întreaga Europă dar, pentru R. Moldova în primul rând. Orice reconectare, orice reintegrare a regiunii transnistrene în cadrul R. Moldova trebuie să fie însoțită de democratizarea acestei regiuni. Această democratizare nu se poate petrece timp de o săptămână, câteva luni și nici măcar un an. Este un proces care trebuie să demareze de pe acum și să continue în paralel cu găsirea unei soluții politice viabile pentru problema transnistreană. Și aici, cred eu, Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii trebuie să se implice mai activ în promovarea schimbărilor democratice din această regiune. Atât timp cât la Tiraspol se află un regim autoritar, un regim nedemocratic, un regim anti-occidental orice soluție de compromis poate risca să nu fie pusă în practică și dimpotrivă poate fi o soluție care să pericliteze independența, suveranitatea, democrația și cursul de integrare europeană a țării noastre. Acest lucru trebuie să fie spus clar de diplomația noastră, un lucru care trebuie să fie luat în considerare de clasa noastră politică. Noi nu ne putem permite ca 20 de ani de transformări democratice să fie puse sub semnul întrebării de o eventuală soluție de compromis care nu are la bază și democratizarea regiunii transnistrene.

Patru, mi se pare că o provocare enormă cu impact profund asupra politicii noastre interne, asupra coeziunii politice, coeziunii societății, asupra coerenței politicii externe este securitatea energetică și mi se pare că în 20 de ani nu s-a făcut nimic pentru a soluționa această problemă. S-a neglijat în permanență rolul esențial care îi revine vecinului nostru vestic României în asigurarea securității energetice. România este țara care ne poate ajuta să echilibrăm balanța de influență energetică în R. Moldova. Din păcate, lucrul acesta a fost ignorat în permanență de clasa politică din R. Moldova din cauza unor probleme de politică, de dialog între Chișinău și București, în mare parte artificiale pentru a dezbină societatea, pentru a se menține la putere s-au ignorat proiecte concrete în domeniul energiei, în domeniul transportului, infrastructurii, proiecte care ar fi trebuit să ne asigure în 20 de ani o relativă stabilitate energetică, o relativă independență energetică în raport cu Federația Rusă. Nu trebuie să ne debarasăm în totalitate de resursele energetice ale Federației Ruse, nu acesta trebuie să fie scopul diplomației noastre dar, reechilibrarea influenței este necesară și acest lucru rămâne o provocare, un obiectiv pentru diplomația noastră și pentru clasa noastră de acum în acolo. Desigur, în acești 20 de ani, am menționat anterior, R. Moldova nu a reușit să se detașeze de spațiul ex-sovietic în abordările regionale ale Uniunii Europene. În continuare Uniunea Europeană, statele membre ale Uniunii Europene ne privesc ca o parte componentă a spațiului ex-sovietic, conectează perspectivele noastre de integrare europeană, de aprofundare a relațiilor noastre cu Uniunea Europeană sunt privite în ansamblu împreună cu Ucraina, Belarusia, statele din Caucaz. Lucrul acesta, dintr-un anumit punct de vedere, este pozitiv pentru că Uniunea Europeană încearcă să ne mobilizeze, să mobilizeze aceste state să coopereze împreună, să coopereze cât mai bine, să încurajeze schimbul de experiență în domeniul reformelor, armonizării legislative cu Uniunea Europeană. În același timp, această conectare a R. Moldova de spațiul ex-sovietic împiedică țara noastră să obțină o perspectivă clară de integrare politică în Uniunea Europeană. Din păcate R. Moldova nu a

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

reușit să valorifice șansa anilor 1990 când Moldova a avut această posibilitate aderând la Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud - Est să se detașeze de acest spațiu ex sovietic, să se detașeze nu din punct de vedere economic pentru că relațiile economice și politice sunt importante dar, din punct de vedere al percepțiilor, al viziunilor de viitor asupra acestei regiuni este important ca R. Moldova să fie conectată cât mai bine la spațiile regionale care au o perspectivă de integrare europeană, unde Uniunea Europeană este deja angajată conceptual să le ofere perspectiva de integrare europeană și să le accepte ca membre în cadrul uniunii europene. Acest lucru nu s-a reușit și nu s-a reușit în mare parte din cauza schimbărilor politice din R. Moldova de la sfârșitul anilor 1990 începutul anilor 2000 și din cauza că agenda de reforme care a fost demarată de Guvernul Ion Sturza nu a fost dusă la capăt de Guvernele anterioare și, în special, de Guvernele controlate de Partidul Comuniștilor. Cred și sunt convins că în primii ani ai anilor 2000 s-ar fi reușit o astfel de detașare și de includere a R. Moldova în așa numitul proces de asociere și stabilizare a Balcanilor de Vest. Atunci se cereau din partea R. Moldova eforturi consistente, coerente, vizibile, rezultate vizibile în domeniul reformelor democratice, ori acest lucru nu s-a întâmplat. Schimbarea Guvernelor la Chișinău și revenirea la putere a Partidului Comuniștilor a schimbat traiectoria de politică externă, a insuflat partenerilor noștri occidentali neîncrederea în evoluțiile din țara noastră și acest lucru a avut un impact negativ asupra perspectivelor de aprofundare a relațiilor noastre cu Uniunea Europeană.

De asemenea, o nerealizare a R. Moldova, și deja am menționat într-un fel, este faptul că țara noastră nu a obținut până în prezent o perspectivă clară de integrare politică în Uniunea Europeană.

Corneliu RUSNAC: Totuși, a precizat Victor Chirilă în ultimii doi ani diplomația moldovenească a înregistrat progrese incontestabile în ceea ce privește aprofundarea relațiilor cu Uniunea Europeană. După 20 de ani de independență R. Moldova este în pragul asocierii politice și integrării economice cu UE, două obiective extrem de importante realizarea cărora va permite Chișinăului să avanseze pe calea integrării complete în UE. Ce are de făcut însă Chișinăul pentru a atinge aceste obiective?

3. Eforturile ce trebuie depuse de Chișinău pentru a realiza obiectivul asocierii politice și integrării economice cu UE

Victor CHIRILĂ: Pentru a realiza aceste obiective sigur este nevoie de realizări practice, de realizări concrete interne pe tărâmul reformelor democratice și economice; realizări, reforme care în ultimul timp bat pasul pe loc din cauza instabilității politice, din cauza că partidele noastre politice, clasa noastră politică este dezbinată, nu este unită indiferent de culoare în spatele unei idei naționale care ar trebui să fie ideea de integrare europeană. În 2005, partidele politice de atunci au avut curajul să formuleze și să susțină în parlament o astfel de platformă, o platformă a integrării europene a R. Moldova. Credem că o astfel de platformă trebuie să fie reactualizată și sprijinită de toate partidele parlamentare din actualul Parlament și inclusiv să fie deschise pentru susținere și pentru partidele extra-parlamentare și de către societatea civilă. O astfel de platformă care ar uni și clasa politică și societatea civilă și societatea în ansamblu este necesară pentru a depăși actualele divergențe, pentru a mobiliza energia societății, a clasei politice pentru a mobiliza resursele de care dispune țara pentru a înregistra progrese cât mai rapide pe

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

calea integrării europene. Cred eu că o astfel de platformă ar putea servi și ca o temelie pentru depășirea actualei crize politice din țara noastră.

Dar, ce ține de diplomația R. Moldova cred eu că diplomația trebuie să asigure un climat favorabil, propice pentru implementarea reformelor interne și acest climat presupune acțiuni concrete în raport cu Federația Rusă. În raport cu Federația Rusă avem un parteneriat stabil, previzibil, un dialog coerent. În ultimul timp, așa spune activ în comparație cu anii precedenți între Ministerele de Externe. Există un dialog și la nivel de Parlamente, de legislative. Important este ca această tendință să continue, să se aprofundeze și ca acest parteneriat să fie axat pe soluționarea problemelor de securitate regională care afectează stabilitatea și a țării noastre, afectează și stabilitatea regiunii unde Federația Rusă are interese majore și în primul rând mă refer la soluționarea problemei transnistrene prin angajarea Federației Ruse în găsirea unei soluții de compromis.

Desigur, nu trebuie să neglijăm și aprofundarea relațiilor economice-comerciale cu Federația Rusă. Federația Rusă reprezintă o piață esențială, majoră pentru produsele noastre agricole, de aceea federația Rusă este un investitor major în economia noastră lucrurile acestea trebuie să fie menținute, dezvoltate, aprofundate dar, repet cu aprofundarea suveranității și integrității R. Moldova. Desigur, sunt subiecte la care Federația Rusă, Moscova ține foarte mult și aici mă refer la cooperarea cultural-umanitară, inclusiv respectarea drepturilor minorității ruse în R. Moldova. Unele din obiecțiile Federației Ruse nu sunt întemeiate, altele trebuie discutate, dar, acest dialog, la acest subiect, trebuie să existe în permanență pentru a evita orice reinterpretare de către anumite forțe din Federația Rusă și în genere R. Moldova care ar tulbura buna evoluție a relațiilor noastre cu Rusia. Este nevoie de mare flexibilitate, de inteligență în raport cu Federația Rusă și mereu să discutăm împreună acele îngrijorări care le are R. Moldova și Federația Rusă când este vorba de parteneriatul comun.

Doi, credem că este timpul să punem în practică parteneriatul strategic european cu România. Există o declarație semnată în aprilie anul trecut la nivel de președinți. Acest parteneriat trebuie să aibă la bază și un plan de acțiuni concrete care să fie implementat în comun de Guvernele de la Chișinău și București. Asupra unui astfel de plan se lucrează. Să sperăm că acest plan va fi adus la cunoștința opiniei publice, va fi discutat și va fi pus în practică. Acest plan însă trebuie să ducă la valorificarea legăturilor identitare, lingvistice, culturale, istorice, economice și politice care există. Nu considerăm binevenită ignorarea factorului identitar în relația cu România poate perturba buna evoluție și încrederea între capitale. Este un lucru care nu trebuie neglijat, este un lucru care trebuie recunoscut și un lucru care trebuie să ajute la întărirea relațiilor noastre dintre Chișinău și București. Atât timp cât unele partide vor încerca să neglijeze acest factor va exista și nemulțumirea din partea unei părți a societății și desigur acest lucru se va reflecta și în abordările unor partide politice din R. Moldova și nu va servi la coeziunea societății civile și a societății R. Moldova în general.

Trei, relațiile cu vecinii și, de asemenea, cu Ucraina sunt importante. În ultimul timp s-au înregistrat succese în soluționarea unor probleme tehnice minore dar cu impact asupra dialogului politic și cooperării economice. Important este ca aceste mici succese să ducă și la formularea unei platforme solide de cooperare axată pe ideea de cooperare europeană. Atât timp cât facem parte din Parteneriatul

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

Estic și cât Uniunea Europeană are o viziune în comun asupra acestei regiuni un parteneriat dintre Kiev și Chișinău la capitolul integrare europeană este necesar. Acest lucru nu înseamnă că R. Moldova nu va fi tratată diferențiat, dimpotrivă, dacă R. Moldova va înregistra succese remarcabile, mai mari decât cele pe care le înregistrează Kiev cu siguranță că percepția și abordarea Uniunii Europene față de țara noastră se va schimba și perspectiva de integrare europeană va fi mai ușor de câștigat și de argumentat în raport cu Bruxelles și celelalte capitale europene.

De asemenea, credem că programul Parteneriatului pentru Democrație, pentru că astfel este genericul parteneriatului cu Statele Unite ale Americii trebuie să fie aprofundat și acest Parteneriat pentru Democrație trebuie să se axeze și mai mult pe subiecte de securitate regională cum ar fi și soluționarea problemei transnistrene, aprofundarea cooperării cu Alianța Nord Atlantică. R. Moldova indiferent dacă este un stat neutru sau nu el trebuie să demonstreze că este un actor care participă la consolidarea securității regionale, a securității europene. Acest lucru se poate face împreună cu Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană și statele vecine. Este important ca acest Parteneriat pentru Democrație să cuprindă mai multe elemente, să fie mult mai vizibil pe dimensiunile de integrare europeană și pe dimensiunile de securitate regională. De asemenea, credem că această aprofundare trebuie să fie axată și pe modernizarea armatei R. Moldova. O țară suverană, independentă, trebuie să aibă și o armată care să corespundă standardelor europene; o armată care să fie eficientă, bine dotată, o armată care să fie tratată ca un element de securitate și nu de risc regional.

Cinci, credem că transformarea contingentului de pacificare rus într-o misiune civilă internațională trebuie să fie accelerată. Ea trebuie să fie adusă pe agenda partenerilor noștri occidentali, ea trebuie să fie discutată în permanență la cel mai înalt nivel între Moscova și Bruxelles, Moscova și Washington. R. Moldova, diplomația moldovenească trebuie să persiste pe această cale. Această transformare nu trebuie să aștepte găsierea unei soluții politice pentru regiunea transnistreană. Această transformare este necesară pentru că un contingent militar așa cum este acum nu poate contribui la promovarea măsurilor de încredere între ambele maluri ale Nistrului. Misiunea sa era cu totul diferită. Acum realitățile s-au schimbat. Este nevoie de reconectarea malurilor în diferite domenii fie că vorbim de comerț, fie că vorbim de economie, infrastructură sau autorități locale. Militarii nu pot să contribuie în deplină măsură la o astfel de reconectare, la un astfel de dialog. Este nevoie de o misiune civilă a Uniunii Europene împreună cu Ucraina și Rusia pentru a mobiliza ambele părți să intensifice contactele. Actualmente, chiar dacă există acest interes pentru promovarea măsurilor de încredere misiunea de pacificare rusă este un impediment. Acest lucru trebuie să fie spus tranșant, sincer și discutat cu Federația Rusă.

Alte două priorități ale diplomației noastre se referă la finalizarea retragerii trupelor ruse de pe teritoriul țării, iar acest lucru trebuie să se realizeze în conformitate cu dreptul internațional și cu angajamentele pe care Federația Rusă și le-a asumat anterior. Ultimul obiectiv, care este unul iminent, reluarea negocierilor oficiale trebuie să se producă cât mai curând posibil. Diplomația noastră trebuie să insiste asupra acestui lucru în dialogul cu partenerii noștri dar, de asemenea, este important ca această reluare a negocierilor să se axeze pe un subiect concret. Acest subiect concret trebuie să fie negocierea statutului special al regiunii transnistrene în cadrul R. Moldova, un statut special care să consolideze suveranitatea, independența și democrația țării precum și să asigure integrarea europeană a R. Moldova. Orice soluție

Sinteze și Dezbateri de Politică Externă

Buletin Săptămânal, Nr. 54, din 28.08.2011

care nu respectă aceste condiții, mai mult decât probabil că nu va fi susținută de societate și nu va avea nici un succes în asigurarea viabilității R. Moldova.

În fața diplomației noastre sunt sarcini enorme, sarcini pe care aceasta nu le poate realiza de una singură. Ea are nevoie de un sprijin puternic din partea clasei politice, iar clasa politică trebuie să se mobilizeze, să găsească compromis, în sfârșit, după 20 de ani, asupra principalelor probleme de politică externă. Integrarea europeană a statelor din Europa Centrală și de Sud - Est a fost rapidă și datorită faptului că clasele politice din respectivele țări au reușit să găsească compromisul necesar asupra politicii externe. Politică externă nu i-a dezbinat, dar i-a unit și acest lucru a salvat energiile țărilor, energiile claselor politice astfel încât ele să fie canalizate în vederea realizării celor mai importante obiective, interese naționale ale țării. Acest lucru trebuie să servească drept exemplu pentru țara noastră, pentru clasa politică care nu găsește acest compromis, acest limbaj de dialog care să-i unească.

Corneliu RUSNAC: Spre regret, timpul rezervat emisiunii noastre a expirat. Eu vă mulțumesc foarte mult pentru prezența la acest program. Stimați ascultători, sunt Corneliu Rusnac și vă reamintesc că ați ascultat o emisiune de discuții pe teme de politică externă realizată cu suportul Asociației pentru Politică Externă și finanțată de Fundația Friedrich Ebert. Pe curând!